

IZBIRNO PREDAVANJE PRI KEMIJI

Datum: sreda, 30. 1. 2019

Ura: 10.30

Učilnica: KEM

Udeležba: Zainteresirani dijaki se prijavijo na predavanja pri svojih učiteljicah kemije

Naslov: AEROGELI – vsestransko uporabni visoko-tehnološki materiali

Predavatelj: dr. Zoran Novak

Redni profesor na FKKT Univerze v Mariboru. S svojimi dosežki se je uvrstil med deset najuspešnejših slovenskih raziskovalcev na področju kemijske tehnologije.

Povzetek predavanja

Aerogeli so visoko napredni materiali, pripravljene s sol-gel procesom in nadaljnjim sušenjem z ogljikovim dioksidom (CO_2) nad kritično točko pri temperaturi $40\text{ }^\circ\text{C}$ in tlaku 100 barov. Zaradi superkritičnega sušenja obdržijo strukturo mokrega gela in s tem tudi odlične lastnosti, kot so visoka poroznost (celo do 99 %), velika specifična površina in izredno nizka gostota. S to tehniko lahko pripravimo tako anorganske aerogele na osnovi silicijevega dioksida (SiO_2) kot tudi organske aerogele iz naravnih materialov (polisaharidi). V nadaljevanju so prikazane različne uporabe aerogelov:

SiO_2 aerogeli. Aerogeli, pripravljene iz standardnega prekursorja tetrametoksi silana (TMOS) so hidrofilni in se v stiku z atmosfersko vlago navlažijo. S primerno kemijsko modifikacijo površine lahko pripravimo aerogele različnih stopenj hidrofobnosti, ki so lahko odlični adsorbenti različnih komponent.

Polisaharidni aerogeli. Aerogeli, ki so pripravljene iz naravnih materialov, kot so polisaharidi, združujejo izredne strukturne lastnosti aerogelov z biokompatibilnostjo in biorazgradljivostjo. Če aktivne učinkovine, ki so v vodi dobro topne, vgradimo v polisaharidne aerogele, lahko njihovo sproščanje v človeškem telesu upočasnimo in nadzorujemo. Na drugi strani lahko povečamo dostopnost aktivnih učinkovin v človeškem telesu, ki so v vodi slabo topne ali celo netopne. Na ta način so ti materiali zelo uporabni v farmacevtskih (nadzorovan vnos zdravil) in/ali drugih biomedicinskih aplikacijah (npr. kot premazi za implantate za lokalni vnos zdravil).